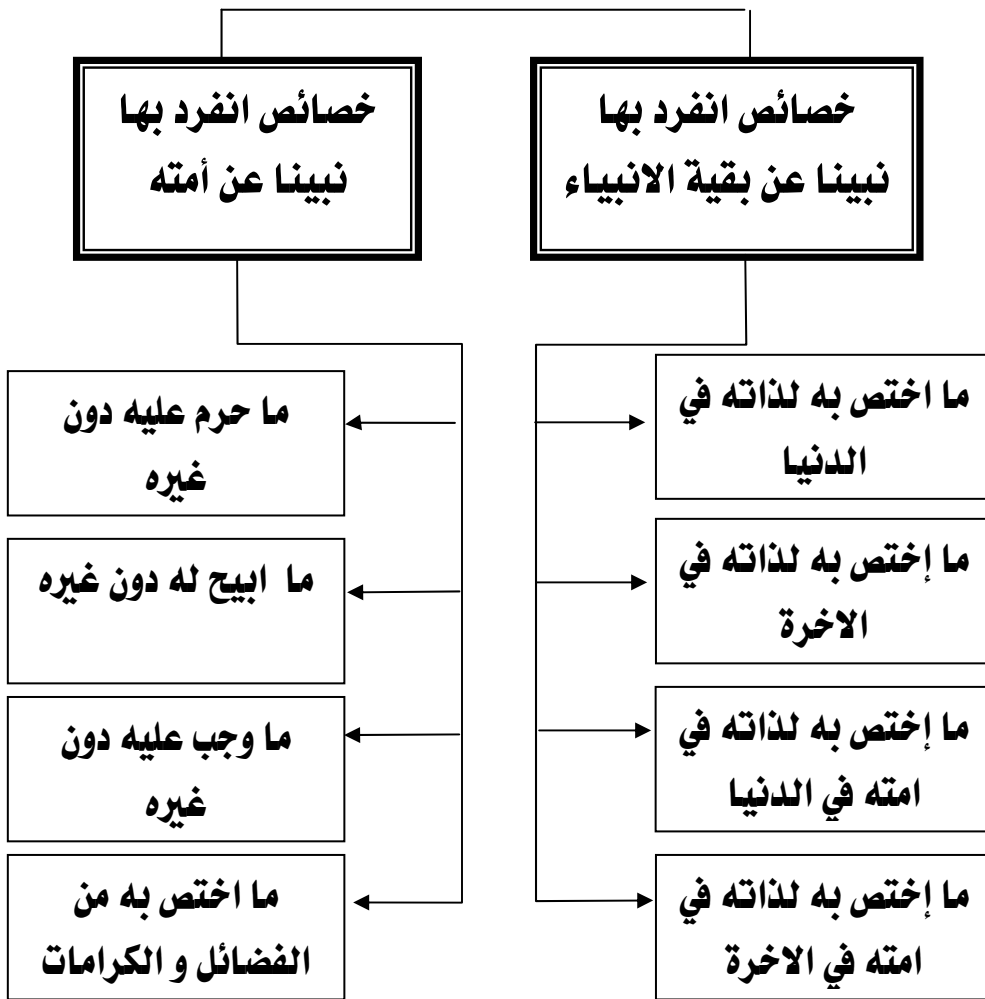

تايبت مه نديه كاني پيغه مبهر (صلوات الله وسلامه عليه)

م. عدنان عبدالقادر سهيواني.

نه لقي يه كه م

الخصائص

گومانی تیدانی یہ کہ پیغہمبہران
 (ﷺ) ھے لبریزدراوانی پھروہردگارن لہ نیو
 ھے موو مرقایہ تی دا ، کہ سانیکیش کہ
 خوی دانا و زانا بہ تایبہت ھے لیبژاردبن ،
 دہ بیٹ لہوپہری کہ مال و تہ واوی دابن
 تاوہک شایستہ بن بو پھیامی خوی ،
 چونکہ کہ مالی ((خُلُق)) یو ((خُلُق)) ی
 کاریگہریہ کی گرنگیان ھے یہ ، لہ گہ یاندنی
 ئہ م پیامہ دا .

اللَّهُ أَعْلَمُ حَيْثُ يَجْعَلُ رِسَالَتَهُ (۱)

پیغہمبہری بہ پیزمان محمد (ﷺ) کہ
 دوا ھے مین پیغہمبہرہ وک ھے موو
 پیغہمبہران (ﷺ) کاملترین مرقوی سہر
 زہوی و خاوہنی چہ ندین تایبہت
 مہندی ھے . ئہ وہی لہم بابہ تہ دا
 دہ مانہ ویت خوینہری بہ پیزی پی ئاشنا
 بکہین چہ ند روویہ کی ئہم تایبہت
 مہندیانہ یہ کہ دہ کریٹ بہم جوہری
 خواروہ دابہش بکریٹ :-

زانایانی ئیسلام (پہ حمہ تی خویان
 لیبت) گرنگیہ کی زوریان بہم بوارہ
 داوہ ، وہ چہ ندین نووسراوی ھے مہ جوہر
 لہم باروہ تو مار کراوہ . وک
 ((الخصائص الكبرى)) ی ئیمامی سیوطی
 و ، ((خصائص أفضل المخلوقين)) ی ابن
 الملقن و ، ((بداية السؤل في تفضيل
 الرسول)) ی عزی کوری عبد السلام

() { : }

چہ ندین بہرہ می بہ نرخی تر کہ گہ واہین
 لہ سہر گہ ورہی ئہم پیشہ وا مہزنہ
 ھے زاران دروودی پھروہردگاری
 میہرہ بانی لہ سہر بیٹ ، بہ لکو نہ یاران و
 دوژمنانی ئیسلامیش شایہ تی گہ ورہی و
 بیگہ ردی ئہم سہروہرہ یان داوہ ھے
 لہ کونہ وہ تا ئیستا جائیتر چ
 گہ ورہی یہ کہ لہم ئاسانہ دایہ کہ دوست و
 دوژمن شامیدی بو بدن .

شَهِدَ الْأَنَامُ بِفَضْلِهِ حَتَّى الْعِدَاءُ

وَالْفُضْلُ مَا شَهِدَتْ بِهِ الْأَعْدَاءُ

لہم ئہ لقیہ دا دہ چینہ خزمہت بہ شی
 یہ کہم : ماخص بہ (ﷺ) لذاتہ فی
 الدنیا .

خوی پھروہردگار پیغہمبہری
 پیشہ وای (ﷺ) تایبہ تمہ ند کردوہ
 (بہ ہندیک تایبہ تمہ ندی) کہ لہ
 پیغہمبہرانی تر دا ئہم جوہر تایبہ تیانہ
 نین ، بہ پشتیوانی پھروہردگار ھے ریہ ک
 لہو تایبہ تمہ ندیانہ بہ کورتی باس
 دہ کہین :-

۱- پھیمانی گشتی :-

پھروہردگاری بوونہ وہر لہ یہ کہم
 پیغہمبہرہ وہ کہ پیغہمبہر () ہ ،
 ھے تا پیغہمبہر () (عليهم الصلاة
 والسلام) ھے موو پیغہمبہران خوی گہ ورہ
 پھیمانیکی گشتی لی و ہرگرتوون کہ
 ھے مووان بہ گہ لہ کانیان رابگہ یہ نن کہ

باوهر به پیغمبر محمد (ﷺ) بهینن و ببنه یارمه تی ده ری ئاینه که ی گهر پیی گه یشتن.

خوای گه وره ده فهرمویت:

﴿وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ النَّبِيِّينَ لَمَا آتَيْنُكُمْ مِنْ كِتَابٍ وَحِكْمَةٍ ثُمَّ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَكُمْ لَتُؤْمِنُنَّ بِهِ وَلَتَنْصُرُنَّهُ قَالَ أَأَقْرَرْتُمْ وَأَخَذْتُمْ عَلَىٰ ذَلِكُمْ إِصْرِي قَالُوا أَقْرَرْنَا قَالَ فَاشْهَدُوا وَأَنَا مَعَكُمْ مِنَ الشَّاهِدِينَ﴾ (١)

زانایانی ته فسر له پراهی ئه م ئایه ته دا ده فهرموون }

{ (٣) ، جاریکیان ئیمامی عمر (رضی الله عنه) په راویکی به ده سته وه بوو که ته وراتی تییدا نوسرابوو ، پیغمبر خوا (ﷺ) چاوی پیگه وت فهرمووی ئه ی عومه ر (رضی الله عنه) ((

(((٤) ، واته : سویند به وه ی گیانی منی به ده سته که خودایه ، ئه گهر موسای پیغمبر (ﷺ) له ژیاندا بوایه ده بوایه شوین ئه م ئاینه ی من بکه وتایه .

٢- په یامه که ی گشتی یه :-

هر پیغمبریک که په روه ردگار ناردوویه تی بو گه له که ی خو ی بووه و بهس ، وه که له چه ندین شوینی قورئانی پیروزدا ئامازه بو ئه م مهسه له یه کراوه .

* بو پیغمبر نوح ده فهرمویت:

﴿لَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ﴾ (٥) .

* بو پیغمبر هود ده فهرمویت:

﴿وَأَلَىٰ عَادٍ أَخَاهُمْ هُودًا﴾ (٦) .

* بو پیغمبر صالح ده فهرمویت:

﴿وَأَلَىٰ ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا﴾ (٧) .

* بو پیغمبر لوط ده فهرمویت:

﴿وَلُوطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ﴾ (٨) .

* بو پیغمبر شوعیب ده فهرمویت:

﴿وَأَلَىٰ مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا﴾ (٩) .

به لام پیغمبر ی ئازیزمان (ﷺ)

په یامه که ی گشتی یه و بو هه موو مروقیایه تی یه به لکو نیروای خودایه بو پهری و مروقیش ، وه که ده فهرموئ :

* ﴿وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ﴾ (١٠) .

* ﴿وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا كَافَّةً لِّلنَّاسِ بَشِيرًا وَنَذِيرًا﴾ (١١) .

{ () : { .

{ () : { .

{ () : { .

{ () : { .

{ () : { .

{ () : { .

{ () : { .

{ () : { .

() : (/) () ()

(/) .

() : (/) () ()

(/) () () .

* ﴿ قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا ﴾ (۱۲) .

وه پیغه مبهری خوا (ﷺ) ده فہرمویټ
))
 پاشان ده فہرمویټ

(((۱۳) ،
 وه له فہرمووده یه کی تر دا ده فہرمویټ
))

وه له چه ندين فہرمووده دا ئاماژہ به م
 تايبه تمہندی یه کراوه وه ک ده فہرمویټ
))
 پاشان
))
 پاشان ده فہرمویټ (((۱۶) ، وه ده فہرمویټ))
 (((۱۷) ، وه ده فہرمویټ))
 (((۱۸) .

۴- بوونی زاتی پیروزی ریگری به لاکان

بووه :-

گه وره ترين به خششی خوایی بو ئم
 ئومه ته ئه وه بووه که زاتی پیروزی ئه و
 پیښه وایه هویه کی سهره کی بووه بو
 پاراستنی هاوه لانی له هه موو ته نگ و
 چه له مه یه ک ، به پیچه وانہ ی گه لانی
 پیښوو که به هوی تاوانه کانیا نه وه به لای
 خوایی دابه زیوه ته سهریان ، له کاتی کدا
 که پیغه مبه ره کانیا ن له ناویاندا بوون
 (عليهم الصلاة والسلام) .
 کاتی گه لی نوح پیغه مبه ره که یان (ﷺ)
 به درؤ خسته وه خوای گه وره سزای
 سه ختی بو ناردن وه ک ده فہرمویټ:

۳- کوتایی هینه ری پیغه مبه رانه :-

(((۱۴) .
 ()
 یه کیکی تر له تايبه تمہندی یه کانی
 پیښه واما ن (ﷺ) ئه وه یه که ئیدی پاش
 ئه و هیچ پیغه مبه ریکی تر نایه ت وه
 خاتم و کؤتا پیغه مبه ره ، وه هر که سیئ
 دوا ی ئه و بانگیښه ی پیغه مبه رایه تی
 بکات ئه وه به درؤزنیکی زه ق له قه له م
 ده دریټ ، خوای په روه ردگار
 ده فہرمویټ:

﴿ مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِّنْ رِّجَالِكُمْ
 وَلَكِن رَّسُولَ اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ ﴾ (۱۵) .

() : ()
 () : ()
 (/) ()
 () ()
 () - - : ()
 () .

() { : }
 () : (/) ()
 () : ()
 () { : }

﴿ وَقِيلَ يَا أَرْضُ ابْلَعِي مَاءَكَ وَيَا سَمَاءُ أَفْلَعِي وَغِيضِ الْمَاءِ وَفُضِي الْأَمْرُ ﴾ (٢٩)

یان ده فہرمویت:

﴿ وَأَغْرَقْنَا الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا ﴾ (٢٠)

* گہ لی (عاد) کہ دژایہ تی پیغہ مبر (ہود) یان ده کرد (ﷺ) ، خوی گہ ورہ

ده فہرمویت:

﴿ وَفِي عَادٍ إِذْ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الرِّيحَ الْعَقِيمَ * مَا تَدْرُ مِنْ شَيْءٍ أَنْتَ عَلَيْهِ إِلَّا جَعَلْتَهُ كَالرِّمِيمِ ﴾ (٢١)

* بؤ گہ لی (ثمود) یش کہ پیغہ مبر صالح یان بہ دروخستہ وه ، خوی گہ ورہ

ده فہرمویت:

﴿ فَأَخَذَهُمُ الْعَذَابُ ﴾ (٢٢)

* بؤ گہ لی (لوط) یش خوی گہ ورہ فہرمویتی:

﴿ جَعَلْنَا عَلَيْهَا سَافِلَهَا وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهَا حِجَارَةً مِنْ سِجِّيلٍ مَنْضُودٍ ﴾ (٢٣)

* گہ لی مہ دیہن کہ دژایہ تی پیغہ مبر (شوعیب) یان ده کرد خوی گہ ورہ

فہرمویتی:

﴿ فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذْتَهُمُ الرِّجْفَ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ جَاثِمِينَ ﴾ (٢٤)

عزی کوری عبد السلام ده فہرمویت (پہرہمتی خوی لیبت) } ومن خصائصه (ﷺ) أن الله أرسله رحمة للعالمين فأهل عصاة أمته ولم يعالجهم ابقاء عليهم بخلاف من تقدمه من الانبياء فإنهم لما كذبوا عوجل مذبهم } (٢٥)

وه له م باره يه وه فہرمووده ی زور هاتوه ، هه نديك بؤ نمونه و پالپشتی نهم مه سه له يه ده هينين ه وه :-

* له نه سسی کوری مالیکه وه روایهت کراوه کہ جاريکیان نه بوجهل به بلندی

هاواری کرد و ووتی:

﴿ اللَّهُمَّ إِنْ كَانَ هَذَا هُوَ الْحَقَّ مِنْ عِنْدِكَ فَأَمْطِرْ عَلَيْنَا حِجَارَةً مِنَ السَّمَاءِ أَوْ إِنَّا بِعَذَابِ أَلِيمٍ ﴾ (٢٦)

یه کسر په روهردگار نهم نایه ته ی بؤ پیغہ مبری نازیمان (ﷺ) ناره

خواره وه کہ ده فہرمویت:

﴿ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ وَأَنْتَ فِيهِمْ ﴾ (٢٧)

وه له فہرمووده يه کی ترده ده فہرمویت))

((.....)) (٢٨)

() : () (٥)

() { : ()

() { : ()

() : () .

() { : ()

() { : ()

() { - : ()

() { : ()

() { : ()

() { : ()

۵- سویند خواردنی په روه دگار به
ژيان پيرؤزی :-

خوای په روه دگار له قورئانی پيرؤزا سویندی به زور شت خواردووه هر شتیکیش سویندی پی بخوریت ئه وه نیشانه ی گه وره بی ئه و شته یه وه حکمه تی سویند خواردنیش لیره دا ئه وه یه که تاوه کو به ریزی و گه وره بی سویند پی خوراوه که له دلای گوینگدا بچه سپینت ژيانی پیغه مبه ری پیشه و امان (ﷺ) یه ک پارچه نور و پوناکی و ریز و سوز و دل سوزی و وه فابووه وه به ریزترین مروفیک بووه که نمایشی به نده بی ته و اوی بو په روه دگار ئه نجام دابیت هر له بهر ئه مه یه که په روه دگاری بوونه و هر له قورئانی پيرؤزا ته نها به ژيانی پیغه مبه ری سه روه ر (ﷺ) سویندی خواردووه وه سویندی به ژيانی هیچ پیغه مبه ری مروفیک له قورئاندا نه خواردووه جگه له پیغه مبه ر محمد (ﷺ) وه ک خوای گه وره و میهره بان ده فهرمویت:

﴿لَعْمَرُكَ إِنَّهُمْ لَفِي سَكْرَتِهِمْ يَعْمَهُونَ﴾ (۲۹)

ئیبین و عه باس (ﷺ) ده فهرمویت }

(ﷺ)

..... { (۳۰) .

۶- بانگکردنی به () () بان

یه کیکی تر له ولایه نه گرنگانه ی که تایبته مهندی ئه م پیشه واه زمانه ئه وه یه که له قورئانی پيرؤزا له هیچ جیگه یه کی دا به ناوی (محمد) (ﷺ) بانگی نه کردووه ، به لکو یان به ((یاأیها النبی)) یان به ((یاأیها الرسول)) ، به لام پیغه مبه رانی تر به ناوی خوایانه وه بانگ کراون ، وه ک ده فهرمویت :-

﴿يَا أَدَمُ اسْكُنْ﴾ (۳۱)
﴿يَا نُوحُ اهْبِطْ﴾ (۳۲)
﴿يَا مُوسَى إِنِّي اصْطَفَيْتُكَ﴾ (۳۳)
﴿وَنَادَيْنَاهُ أَنْ يَا إِبْرَاهِيمُ * قَدْ صَدَّقْتَ الرُّؤْيَا﴾ (۳۴)
﴿يَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ ادْكُرْ نِعْمَتِي عَلَيْكَ﴾ (۳۵)

وه چه ند ئایه تی تر ... به لام کاتیک دیته سه ر بانگکردنی پیغه مبه ری پی شه و امان (ﷺ) ده فهرمویت :-

() (/) () ()

(/) .

() { : }

() { : }

() { : }

() { - : }

() { : }

() { : }

﴿ يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ حَسْبُكَ اللَّهُ ﴾ (٣٦) .
 ﴿ يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ لَا يَحْزَنُكَ ﴾ (٣٧)

﴿ يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ ﴾ (٣٨) .

وهو أنه غير به ووردى سه رنجى ئه و شويئانهش بدهين كه باسى ناوى پيرؤزى پيغه مبه رمان (صلى الله عليه وسلم) هاتبيت دهبينين به دوايدا واتاى په يامدارى و پيغه مبه رايه تى يه كسه ر هاتووه ، وهك ده فهرمويت :
 ﴿ وَمَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ ﴾ (٣٩) .

يان ده فهرمويت :

﴿ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ ﴾ (٤٠) .

ليره دا به گرنكى ده زانم ئاماژه به مه سه له يكي گرنك بدهم ، ئه ويش بريئى به له ووتن يان نووسينى (صلوات) به ته واوى هه ركاتيئك ناوى پيرؤزى (محمد) (صلى الله عليه وسلم) هينرا يان نووسرا .. چونكه زانا يان نووسينى (ص) يان (صلعم) يان (صل) يان (د.خ) ئه م جوړه نووسينانه يان به كار نه هيناوه - نووسراوه پيرؤز و به پيزه كانيان باشتريه گه واهى ئه م مه سه له يه ن زانا يانى وهك ابن الحجر العسقلانى و ئيمامى النووى و چه ندين زاناى ترى

ئيسلام جه ختيان له سه ر ئه م مه سه له يه كردووه ته وه (ابن صلاح)ى شاره زورى ده فهرمويت { ينبغي ان يحافظ على كتابه الصلاة والسلام على الرسول الله (صلى الله عليه وسلم) عند ذكره ، ولا يسأم من تكرير ذلك عند تكرره فإن ذلك من أكبر الفوائد : ومن أغفل ذلك فقد حرم حظا عظيما } ، وهه روه ها ئيمامى سه خاوى له كتيبى (فتح المعيث في شرح الفيه الحديث) دا ، ده فهرمويت { واجتنب ايها الكاتب (الرمز) اي الصلاة والسلام على رسول الله (صلى الله عليه وسلم) في خطك ، بأن تقتصر منها على حرفين ونحو ذلك ، فتكون منقوصة كما يفعله الجهلة من بناء العجم غالبا وعوام الطلبة ، فيكتبون بدلا من (ص) ، (صم) ، (صلعم) فذلك لما فيه من نقص الاجر ! ، وئيمامى (سيوطي) ش له كتيبى (تدريب الراوي) دا جهخت له سه ر ئه م مه سه له يه ده كاته وه وله كوئايى باسه كه يدا له م باره وه ده فهرمويت (بل يكتبها بكاملها) (٤١) جا خوازيارين ئه م لايه نه گرنكه فه راموش نه كريت كه جيگه ي گرنكى پيدانى زانا يانى پايه به رزى ئيسلام بووه له كوئن و نويدا .

() { : }

() { : }

() { : }

() { : }

() { : }

() : () () /

- / (/) .

۷- قه ده غه کردنی ناوهینانی به

ته نها :-

خوای په روه ردگار فه رمانمان پیده کات
 ئه وپه ری ریژ و ئه دهب بنوینین له کاتی
 هینانی ناوی پیروزی ئه م پیشه وایه ماندا
 ، ده بیټ چوَن په روه ردگار له قورئانی
 پیروژدا ته نها به (رسول الله) یان (نبی
 الله) بانگی کردوه ، وهک ئاماژه مان
 پیگرد له خالی پیشوودا ، ئیمه ش
 ده بیټ هه مان هه لویست و هه مان شیواز
 به کاربهینن .

ئه م تایبه تمه ندیه ش بو پیغه مبه ری
 خو مانه (صلی الله علیه و آله) به ته نها چونکه
 پیغه مبه رانی تر دروودی خوا له
 هه موویان بیټ ، گه له کانیا ن به ناوی
 خو یانه وه بانگیان کردوون ، وهک له
 قورئاندا ئاماژه ی پی کراوه و خوای
 گه وره ده فه رمو یت:

﴿ قَالُوا يَا مُوسَى ادْعُ لَنَا رَبَّكَ
 (٤٢) ﴿ يٰۤاَيُّهَا كَمَا لَهُمْ آلِهَةٌ ﴿ (٤٣) ، يٰۤاَيُّهَا
 الْحَوَارِيُّونَ يَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ ﴿ (٤٤)

به لام خوای په روه ردگار بو پیغه مبه ری
 ئازیزمان (صلی الله علیه و آله) ده فه رمو یت:

﴿ لَا تَجْعَلُوا دُعَاءَ الرَّسُولِ بَيْنَكُمْ
 كَدُعَاءِ بَعْضِكُمْ بَعْضًا قَدْ يَعْلَمُ اللَّهُ الَّذِينَ
 يَسْتَلْبُونَ مِنْكُمْ لِوَأَذًا فَلْيَحْذَرِ الَّذِينَ يُخَالِفُونَ
 عَنْ أَمْرِهِ أَنْ يَصِيبَهُمْ فِتْنَةٌ أَوْ يَصِيبَهُمْ
 عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿ (٤٥)

ئیین و عه باس و مواجد و سه عیدی
 کۆری جوبه یر (صلی الله علیه و آله) ده فه رمون }
 :

(صلی الله علیه و آله)

:

{ (٤٦) .

هه روه ها زانایانی ته فسیر له م باره وه
 ده فه رمون }

(صلی الله علیه و آله)

..... { (٤٧) .

۸- خاوه نی (جوامع الکلم) ه :-

یه کیکی تر له و تایبه تمه ندیانه ی که
 په روه ردگار به پیغه مبه ری ئازیزمانی
 (صلی الله علیه و آله) به خشیه - بریتی یه له و په وان
 بیژی و لیها تووی یه له ده برپینی واتاکان
 به رسته یه کی زور کورتی ته واو پرمانا ،
 که ئه م جوانی ده سته واژانه لیک
 دراونه ته وه به (مفاتیح الکلام) یان
 (جوامع الکلم).

() { : } .

() : () (/) ()

(/) () .

() (/) () ()

(/) () .

() { : } .

() { : } .

() { : } .

له فەرمووده یه کدا پیښه مبهری خوا
 ((...)) ده فەرمویت : ((

...))^(٤٨) ، ههروهه له فەرمووده یه کی
 تر دا ده فەرمویت : ((

((...))^(٤٩) .
 (ابن رجب الحنبلي) ده فەرمویت : ئەم
 (جوامع الكلم) ه له دوو پرووه وهیه :-
 یه کهم / بریتیی ه له قورئانه پیروژه که له
 په وان بیژی و فه صاحه تی دا هیچ ووته و
 په رتووکیک له ئاسستیدانی ه .
 دووه م / بریتیی ه له و فەرموودانه ی که له
 زاری پیروزی ئەوه وه به ئیمه گه یشتوون
 و چه ندین کتیبی فەرمووده و شه رح له م
 باره یه وه دانراون^(٥٠) هه ر بۆ نمونه
 فەرمووده ی ((

((...)) ئیمامی شافعی
 (رحمه تی خوی لیبیت) ده فەرمویت }
 هذا الحديث ثلث العلم : ويدخل في سبعين
 بابا من الفقه {^(٥١) .
 ههروهه چه ندین فەرمووده ی پیروزی تر

که زانا یان له خزمه تیاندا شه ونخونیان
 کی شاره و پاشه یان کردووه وهک (فتح
 الباری) و (عمدة القاری) و (شرح صحیح
 مسلم) و (عارضه الاحوذی) و (عون
 المعبود) و (المفهم) و هه زارانی تری له م
 جوړه که گه وره ترین و به که لک ترین
 گه وه رن که هه موو خوینده واریک گه ر
 بیه ویت له نهیتیی و حکمه تی
 فەرمووده کان تی بگات وه ده بییت له
 خزمه تیاندا چوک دابدات .

**٩- بوونی ترس و بیم له دلی
 دوژمنانیدا :-**

تایبه تمه ندیه کی تر که به م
 پی شه وایه مان به خشاروه (صلی اللہ علیہ وسلم)
 که خوی به ده ستلآت ترس و بیمی
 خسته دلی دوژمنانی ئەم پیښه مبه ره وه
 له ماوه ی دووری یه که مانگه پښا !
 ته نانه ت ئەگه ر خو شی به ته نها بوویت
 ! به لکو له هه ندیک فەرمووده دا ئەم
 ترسه له دووره ری ی دوومانگه وه یه !
 وهک ده فەرمویت ((

((...))^(٥٢) ، له فەرمووده یه کی
 تر دا ده فەرمویت ((
 ((...))^(٥٣) .

() : ()
 (/) : ()
 () () ()
 () : ()
 (/) : ()
 () : ()
 (/) : ()
 () (/) : ()
 (/) () : ()
 () () ()

() : ()
 (/) : ()
 () () ()
 () : ()
 (/) : ()
 () : ()
 (/) : ()
 () (/) : ()
 (/) () : ()
 () () ()

ثیمامی (ابن الحجر العسقلانی) د هغه رمویټ { وهذه الخصوصة حاصله له على الاطلاق حتى لو كان وحده بغير عسکر ! }^(۵۴)، و له هغه فهرمووده یه کی تردا د هغه رمویټ ((....

((...))^(۵۵).

۱۰- به خشینی کلیلی خه زینه ی سهر هه موو زهوی :-

به خشینیکی تر له په روه ردگار ه وه بؤ پیغه مبه ره که ی (ﷺ) نه وه یه که کلیلی خه زینه ی هه موو سهر زهوی له بهر ده ستیدا دانراوه پی ی به خشر او ه وه له چه ندین فهرمووده دا ئه م راستی یه دوویات کراوه ته وه . له فهرمووده یه کدا پیغه مبه ری خوا (ﷺ) د هغه رمویټ : ((.....

((...))^(۵۶)، و له هغه فهرمووده یه کی تردا د هغه رمویټ : ((....

((...))^(۵۷).

۱۱- لیخوش بوونی خوایی بؤ هه موو گونا هه کانی :-

پیغه مبه ری ئازیزمان (ﷺ) هه ر له ژیاندا بوو- په روه ردگاری میهره بان موژده ی پیډا که له گونا هی له وه و پیش و له وه و پاشی هه موو خووش بووه ! . په روه ردگار مان د هغه رمویټ : ﴿ إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُبِينًا * لِيَغْفِرَ لَكَ اللَّهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِكَ وَمَا تَأَخَّرَ ﴾^(۵۸). زانایانی ته فسیر له م باره یه وه د هغه رموون }

: { (ﷺ) }^(۵۹)

پیغه مبه ره ی خوا (ﷺ) له فهرمووده یه کیدا د هغه رمویټ : ((

() (/) () : ()
 ()
 () { - : } ()
 () () : ()
 () :
 (/)

() : () (/)
 () () : ()
 () ()
 () (/) () : ()
 (/)

﴿ إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ ﴾ (٦٢)

((.....)) (٦٠)

١٢- مانه وه و پاراستنی قورئانی پیرۆز :-

هه موو پیغه مبه ریک له پیغه مبه ران دروودی خوای گه وره یان لیبیت ، که خوای گه وره ناردوونی چه ند به لگه و موعجیزه یه کی پی به خشییون که به لگه ی راست و دروستی گه یاندنی په یامه که یان بووه - به لام ئەم موعجیزانه (کاتی بوون) به نه مانی ئەو سه رده مه موعجیزه کانیش کۆتاییان هاتووه ، به لام ئەم قورئانه پیرۆزه که به نرخترین خه لاتی په روه ردگار ه بو پیغه مبه ری خوا (ﷺ) وه بو ئوممه ته که ی ، موعجیزه یه کی پاریزراوه له سه رده می دا به زینی یه وه هه تا پۆژی دوایی ، زانایانی پایه به رزی ئیسلام ده فه رموون }

{ .. } (٦١)

له قورئانی پیرۆزدا ئەم مه سه له یه دوویات کراوه ته وه له چه ندین جیگه دا ، ئیمه ئایه تی:

به سه که بیکه ینه به لگه ی ئەم مه سه له یه ، له کۆنه وه تا ئیستا هه ولی زۆر دراوه له لایه ن دوژمنانی ئیسلامه وه که پیته یك زیاد بکریت یان لابرئ به لام هیچ هه ولیك سه رکه وتنی به ده ست نه هیناوه ، وه سه رکه وتنیش به ده ست نایه ت ، چونکه بریاریکه و له لایه ن خوای خاوه نی هیز و ده سه ته لاته وه دراوه .

١٣- شه وره وی (الاسراء والمعراج):

دواین تاییه تمه ندی له به شی یه که م ئەم تاییه تمه ندی یه یه که به ته نها بو پیغه مبه ری خو مان محمد المصطفی (ﷺ) بووه ، ئەویش شه وره وی پیکردنی له (المسجد الحرام) له مه ککه وه بو (المسجد الاقصی) که به یت المقدسه له (ئیلیاء) ، وه له ویشه وه بو ئاسمانه کان و پاشان بو (سدره المنتهی) وه گه رانه وه ته شریفی پیرۆزی بو (مه ککه) هه ر له هه مان شه وه دا .
باس وخواسی (الاسراء والمعراج) له قورئان و سوننه تدا زۆر گرنگی پی دراوه ، وه له وه شه وه پیرۆزه دا پیغه مبه رمان (ﷺ) پیش نوێژی هه موو پیغه مبه رانی کردووه .

() : (/)

() : (/) .

() { : .

خوای په روه دگار ده فہرمویت :
 ﴿سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ لَيْلًا مِنَ
 الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَى الَّذِي
 بَارَكْنَا حَوْلَهُ لِنُرِيَهُ مِنْ آيَاتِنَا إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ
 الْبَصِيرُ﴾ (۱۳).

وله سورہتی (النجم) ئایہتی (۳)
 هتا ئایہتی (۱۸) باسی (میعراج) کراوه ،
 وله قورئانی پیروزدا به صہریحی
 (الاسراء) باسکراوه وه (معراج) یش
 به فہرموودہی (المتواتر) وه له قونائیشدا
 ئماژہ (الاشارة) باسی هاتووه . ئہم
 تاییہ تمہندیانہ گہ ورہ ترین به لگن له سہر
 ئہ وهی کہ ئہم پیغہ مبه رہ (ﷺ)
 سہرداری هہ موو پیغہ مبه رانہ ،
 ئاینہ کہ شی دوایین ئاینہ و له دواى ئہ و
 ہیچ پیغہ مبه ر و ہیچ ئاینیکی تر نایہت
 وه ئاینی راست و په سہند کراویش لای
 په روه دگار تہ نہا ئیسلامہ وهک
 ده فہرمویت :

﴿إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ﴾ (۱۶).

لیرہدا دینہ کۆتایی ئہ لقیہی یہ کہم
 خودای میہرہ بان پشتیوان بیٹ - له
 ئہ لقیہی داہاتوودا - دینہ سہر به شی
 دووہم کہ (ماختص به لذاتہ فی الآخرة)
 یہ .

() { : .

() { : .